

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

273

Rīgā 2011.gada 28.decembrī

Saeimas Prezidijam

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 65.pantu pagodinos Jums nosūtīt izskatīšanai likumprojektu „Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likums” (atbildīgā amatpersona – Edgars Pastars 67092110, edgars.pastars@president.lv).

- Pielikumā: 1. likumprojekts ar pielikumiem uz 6 lp.
2. likumprojekta anotācija uz 3 lp.

Ar cieņu

Valsts prezidents
Andris Bērziņš

Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likums

1.pants. Šā likuma mērķis ir noteikt Latvijas Republikas Satversmes 3.pantā minēto kultūrvēsturisko (vēsturiski etnogrāfisko) apgabalu – Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales – ģerboņu (turpmāk arī – ģerbonis) kā valsts simbolu tiesisko aizsardzību un izmantošanu.

2.pants. Vidzemes ģerbonis – sarkanā laukā sudraba grifs ar tādu pašu zobenu labajā ķetnā. Ģerboņa attēls un tā kontūrzīmējums ietverts šā likuma 1.pielikumā.

3.pants. Latgales ģerbonis – zilā laukā pretēji pagriezts sudraba grifs ar tādu pašu zobenu labajā ķetnā. Ģerboņa attēls un tā kontūrzīmējums ietverts šā likuma 2.pielikumā.

4.pants. Kurzemes ģerbonis – sudraba laukā pretēji pagriezts sarkans lauva. Ģerboņa attēls un tā kontūrzīmējums ietverts šā likuma 3.pielikumā.

5.pants. Zemgales ģerbonis – zilā laukā sudraba alnis. Ģerboņa attēls un tā kontūrzīmējums ietverts šā likuma 4.pielikumā.

6.pants. Ģerbonis var būt veidots jebkādā vizuāli uztveramā veidā, nodrošinot tā atbilstību attiecīgajam ģerboņa aprakstam un likumam pievienotajam attēlam vai kontūrzīmējumam.

7.pants. Ģerboni lieto likumā un Ministru kabineta noteikumos paredzētajos gadījumos, kā arī tās valsts un pašvaldību institūcijas, kurām šādas tiesības nosaka Valsts prezidenta rīkojums, kas izdots, ņemot vērā Valsts Heraldikas komisijas atzinumu. Rīkojumu līdzparaksta attiecīgais Ministru kabineta loceklis.

8.pants. Privātpersonām ir tiesības lietot ģerboni, garantējot pienācīgu cieņu pret to, izņemot gadījumus, kad tas maldina par lietotāja juridisko statusu.

Pārejas noteikums

Valsts un pašvaldību institūcijas, kā arī privātpersonas nodrošina ģerboņa lietošanu atbilstoši šā likuma 7. un 8.panta prasībām viena gada laikā no šā likuma spēkā stāšanās brīža vai izbeidz ģerboņa lietošanu.

Valsts prezidents
Andris Bērziņš

Vidzemes ģerboņa attēls un kontūrzīmējums

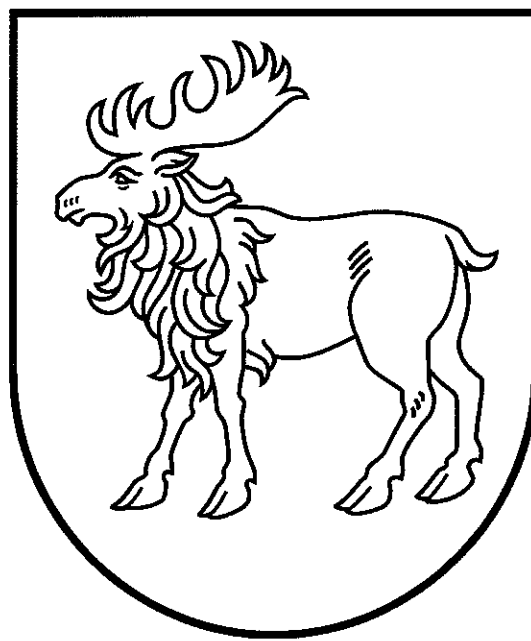
Latgales ģerboņa attēls un kontūrzīmējums

Kurzemes ģerboņa attēls un kontūrzīmējums

Zemgales ģerboņa attēls un kontūrzīmējums

Likumprojekta
„Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu likums”
ANOTĀCIJA

1. Kādēļ likums ir vajadzīgs?

Latvijas Republikas Satversmes 3.pantā noteikts, ka valsts teritoriju starptautiskajos līgumos noteiktās robežās sastāda Vidzeme, Latgales, Kurzeme un Zemgale.

Starpkaru periodā minētajiem kultūrvēsturiskajiem apgabaliem ar 1930.gada 26.aprīļa Noteikumiem par Latvijas apgabalu ģerboņiem (izdoti Satversmes 81.panta kārtībā; Valdības Vēstnesis, 1930.gada 30.aprīlis, nr.96) bija noteikti ģerboņi. Šie noteikumi sniedza katra kultūrvēsturiskā apgabala ģerboņa aprakstu, kā arī noteica to lietošanas nosacījumus.

Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas posmā tika atjaunoti un attiecīgi tiesiskajā regulējumā nostiprināti valsts simboli – valsts ģerbonis, karogs un himna. Tika atjaunoti pilsētu ģerboņi un dažāda līmeņa administratīvi teritoriālām vienībām tika veidoti jauni ģerboņi (*sīkāk skatīt – Latvijas ģerboņi. Valsts, pilsētu, un teritoriālā heraldika. Valsts prezidenta kanceleja, Valsts Heraldikas komisija. Rīga: Nordik, 2008; 23. – 37.lpp.*).

Ņemot vērā to, ka valsts administratīvi teritoriālais iedalījums laika gaitā mainījās vairākkārt un neatbilda vēsturiski etnogrāfiskajam iedalījumam, minētie kultūrvēsturiskie apgabalu ģerboņi valsts neatkarības atjaunošanas periodā un pēc tā nav atjaunoti un nostiprināti tiesiskajā regulējumā.

Valsts prezidenta veidotā Valsts Heraldikas komisija, kuras kompetence noteikta likumā „Par Latvijas valsts ģerboni”, Ģerboņu likumā un Valsts apbalvojumu likumā, vairākkārt saņēmusi jautājumus par minēto kultūrvēsturisko apgabalu ģerboņu lietošanas iespējām un lietošanas tiesisko regulējumu.

Valsts Heraldikas komisija secinājusi, ka pašlaik tiesību normas neliedz valsts vai pašvaldības institūcijai vai privātpersonai individuāli reģistrēt minētos ģerboņus. Tomēr tādējādi tiktu iegūtas ekskluzīvas lietošanas tiesības un attiecīga tiesiskā aizsardzība normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Ja tas notiktu, valsts simbolu – kultūrvēsturisko apgabalu ģerboņu – lietošana būtu apgrūtināta un tiktu aizsargāta vienas institūcijas vai privātpersonas interesēs, kas nonāktu pretrunā ar valsts interesēm.

Tāpat jāņem vērā, ka saprātīga tiesiskā regulējuma neesamības dēļ kultūrvēsturisko apgabalu ģerboņi netiek plaši izmantoti, kas nav sabiedrības interesēs. Pašlaik minētie ģerboņi plaši tiek lietoti tikai personu apliecinošu dokumentu noformējumā (*skatīt Ministru kabineta 2007.gada 13.novembra noteikumus Nr.775 „Pasu noteikumi”*).

Valsts Heraldikas komisija, ņemot vērā iepriekšminēto un novērtējot kultūrvēsturisko apgabalu nozīmi valsts izveidošanā un teritorijas noteikšanā (*minēto jautājumu sīkāk analizējusi Satversmes tiesa savā 2007.gada 29.novembra spriedumā lietā Nr.2007-01-0102*), Valsts prezidentam sniegusi viedokli, ka minētie apgabalu ģerboņi būtu atjaunojami un nostiprināmi tiesiskajā regulējumā, lai noteiktu to statusu un nodrošinātu atbilstošu aizsardzību.

Ņemot vērā iepriekšminēto, Valsts prezidents ierosina atjaunot un nostiprināt Latvijas kultūrvēsturisko apgabalu Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņus. Likumprojektā izmantoti vēsturiskie ģerboņu apraksti, kas precizēti atbilstoši mūsdienu heraldikas terminoloģijas un valsts valodas normām. Likumprojektā piedāvāts noteikt ģerboņu kā valsts simbolu tiesisko statusu un lietošanas nosacījumus. Likumprojekts neparedz piesaistīt ģerboņus konkrētām esošām valsts administratīvi teritoriālā iedalījuma vienībām.

2. Kāda var būt likuma ietekme uz sabiedrības un tautsaimniecības attīstību?

Likums noteiks ģerboņu tiesisko statusu un nodrošinās tiesisko skaidrību par to lietošanas nosacījumiem. Tā rezultātā būs iespējams veicināt plašāku ģerboņu juridiski korektu lietošanu, kas palīdzēs veidot un stiprināt sabiedrības kopīgu valstisko apziņu.

3. Kāda var būt ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem?

Likumprojekts šo jomu neskar.

4. Kāda var būt likuma ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu?

Likumprojekta 7.pants noteic, ka šis likums neskar jau citos likumos un Ministru kabineta noteikumos ietvertu regulējumu par Vidzemes, Latgales, Kurzemes un Zemgales ģerboņu izmantošanu. Ja tas nav paredzēts, šādu regulējumu ietver normatīvajos aktos, bet, ja pastāvīga regulējuma noteikšana nav lietderīga, tiesības lietot ģerboni nosaka Valsts prezidenta rīkojums.

Šāda izvēle atbilst Valsts prezidentam noteiktajām funkcijām starpkaru periodā (1921.gada Likums par Latvijas Republikas karogu un ģerboni un 1930.gada 26.aprīļa Noteikumi par Latvijas apgabalu ģerboņiem) un mūslaikos likumos noteiktajam (likums „Par Latvijas valsts ģerboni”, Ģerboņu likums un Valsts apbalvojumu likums).

Lai nodrošinātu likumprojektā ietvertu ģerboņu kā valsts simbolu tiesisko aizsardzību, būs nepieciešams izdarīt grozījumu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Minēto grozījumu mērķis būs nodrošināt pienācīgu aizsardzību pret necieņas izrādīšanu attiecīgajiem ģerboņiem. Pēc likumprojekta

pieņemšanas Saeimā vismaz otrajā lasījumā Valsts prezidents iesniegs Saeimā attiecīgu likumprojektu vai priekšlikumus par grozījumu izdarīšanu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā.

5. Kādām Latvijas starptautiskajām saistībām atbilst likumprojekts?
Likumprojekts šo jomu neskar.

6. Kādas konsultācijas notikušas sagatavojot likumprojektu?
Likumprojekta izstrādāšanā konsultācijas notikušas ar Valsts Heraldikas komisiju un Latvijas Pašvaldību savienību.

7. Kā tiks nodrošināta likuma izpilde?
Sabiedrība tiks informēta ar laikraksta "Latvijas Vēstnesis" starpniecību. Likuma izpilde tiks nodrošināta saskaņā ar likumā un citos normatīvajos aktos noteikto kārtību.